

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

בפני כבוד השופטת רנה הירש

התובעת

ש.ק.

ע"י עו"ד יוסי טרגש

נגד

הנתבעת

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ע"י עו"ד אהוד גלאון

פסק דין

1. התובעת נפגעה בתאונת דרכים בעת שנסעה באוטובוס, כתוצאה מעליית האוטובוס על פס האטה בכביש. הצדדים חלוקים בשאלת הקשר בין נכותה של התובעת לאירוע התאונה המתואר על ידה, וכן בשאלת הפיצוי המגיע לתובעת בגין פגיעתה.

הרקע העובדתי

2. ביום 29.03.13 נסעה התובעת, ילידת 17.11.37 באוטובוס, שעה שזה עבר מעל פס האטה בכביש. לטענת התובעת, נפגעו מספר מנוסעי האוטובוס, והיא ביניהם. בדיון מיום 06.03.18, וכן בסיכומיה, לא הוכשה החבות מצד הנתבעת.

- התובעת טענה כי מאז אותה נסיעה החלה לסבול מכאבי גב חזקים. בתחילה, סברה שמדובר בכאב חולף, אולם אלה רק גברו עם הזמן. בהמשך, אובחן לתובע שבר דחיסה בחוליה D12 בגבה, והיא עברה (באופן פרטי) ניתוח לתיקון השבר.

הנכות הרפואית

3. מומחה בית המשפט, פרופ' רם מושייב, קבע כי התובעת סובלת מנכות אורתופדית הנובעת ממצב החוליה לאחר שבר הדחיסה, בשיעור של 20%. הנתבעת ביקשה לחקור את המומחה בנוגע לסוגית הקשר הסיבתי בין הנכות לבין התאונה, לרבות השאלה אם היה מקום לניכוי כלשהו משיעור הנכות, בשל עברה הרפואי של התובעת, ובמיוחד בשים לב לגילה ולמצבה הרפואי הקודם.

- בחקירתו הנגדית, עמד המומחה על כך שהתלונות שתועדו בתיקה הרפואי לפני התאונה, אינן מעידות על בעיות קשות בעמוד השדרה המותני: "ארבעה מסמכים של כאבי גב תחתון לאשה שהיא בת 70 פלוס וזהו, זה בעיני לא נכות..." (עמ' 25, שורות 15-16). יתרה מכך הבהיר

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

1 המומחה, כי הנכות שקבע היא "נטו בגלל השבר הזה, אזי הנכות הזאת נובעת מהתאונה
2 הנדונה" (שם, שורות 20-21).

3 בשל פער הזמנים בין התאונה לבין אבחון השבר בגבה של התובעת, נשאל המומחה אם קיימת
4 אפשרות שהשבר נוצר שלא עקב התאונה, והשיב בשלילה, תוך שהוא מבהיר על בסיס מומחיותו
5 וניסיונו עשרות שנים, כי "המהלך שמיד אחרי התאונה הוא מאד מאד אופייני לשברים מהסוג
6 הזה... זה סיפור קלאסי איך נגרם שבר שהוא יציב ואנשים עם אוסטאופורוזיס הולך ומתכווץ"
7 (עמ' 28, שורות 4, ובהמשך שם, שורות 20-24).

8 חוות דעתו של המומחה לא נסתרה, והוא ענה בחקירתו על השאלות שהופנו לו, באופן ברור
9 ומלא. מכאן נקבע, כי הנכות הרפואית שנגרמה לתובעת עקב התאונה היא זו שקבע המומחה,
10 בשיעור של 20%, בשל שבר עם עיוות, הגורם לכאבים, אם כי התובעת אינה סובלת מהגבלת
11 תנועה (עמ' 30, שורות 29-30).

הנכות התפקודית

12
13 4. הלכה היא, כי הנכות התפקודית נקבעת בידי בית-המשפט על-יסוד מכלול הראיות
14 והנסיבות שלפניו. הנכות הרפואית משקפת בדרך כלל את מידת הפגיעה בכושר התפקוד, אולם
15 על בית המשפט לבחון את השפעת הנכות הרפואית על הנפגע שלפניו.

16 במסגרת זו, בית המשפט ישקול את היקפה, אופייה ומיקומה של הפגיעה שנגרמה לנפגע, את
17 השפעת הנכות על מקצועו של הנפגע, ולהתחשב בגילו, בהשכלתו ובמכלול כישוריו, עת נקבעת
18 הנכות התפקודית.

19 5. בענייננו, התובעת פרשה מעבודתה טרם התאונה ואינה עותרת להפסדי שכר, ולכן אין
20 צורך בקביעת הפגיעה בכושר השתכרותה. בנסיבות אלו, אין הכרח לכמת באופן מדויק את
21 שיעור הפגיעה התפקודית שנגרמה לתובעת עקב התאונה.

22 עם זאת אבהיר, שניתן להניח כי כאבים חזקים (עמ' 31, שורות 2-3), אף בלא הגבלה אנטומית
23 בתנועות הגב, הם בעלי משמעות תפקודית משמעותית. לטעמי, נכות בשיעור 20% אצל אדם
24 בגילה של התובעת (היום בת 81.5 שנים) ומצבה, מגביל את תפקודה באופן ניכר, מעבר להגבלה
25 שהיתה תוצאת נכות באותו שיעור אצל אדם צעיר. על כן, נכותה התפקודית של התובעת, חרף
26 העדר הגבלה קלינית בתנועות הגב, אינה פחותה משיעור הנכות הרפואית, ובהחלט אפשר שהיא
27 אף עולה - באופן ניכר - על 20%.

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

הפירושים

הוצאות

1

2

3 6. התובעת עתרה להשיב לה את הסכום של 13,493 ₪, שהוציאה עבור ניתוח פרטי בבית
4 החולים אסותא. הוברר, כי התובעת בחרה לשלם עבור הניתוח באופן פרטי ולא לפנות לקופת
5 חולים לשם ביצוע הניתוח מכוח זכותה בהתאם לסל הבריאות. הנתבעת סבורה כי אין מקום
6 לפיצוי התובעת בגין הוצאה זו, שהוצאתה בוצעה תוך הפרת הנטל להקטנת הנזק.

7 ברע"א 7325/12, הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' מכבי שירותי בריאות [2013] קבע
8 בית המשפט העליון כי "על חברת הביטוח להראות אילו שירותים רפואיים נופלים 'במגרש'
9 של קופת חולים על פי סל הבריאות. מנגד, על התובע, במסגרת חובתו להקטנת הנזק ולמיצוי
10 זכויותיו, להראות כי פנה לקופת חולים ונענה בשלילה, או להניח דעתו של בית המשפט ברף
11 הוכחה 'מתון', כי קופת החולים מסרבת ליתן לו את השירות הרפואי."

12 בענייננו, התובעת לא סורבה על ידי קופת החולים, ולא היתה מניעה כי הניתוח שעברה יבוצע
13 במערכת הציבורית, בלא תשלום מצד התובעת.

14 7. התובעת הסבירה את בחירתה בביצוע הבדיקה במערכת הרפואה הפרטית, בכך שכן
15 היה נדרש ממנה לעבור את הניתוח בבית חולים שבו "היתה בעיה של חיידקים, פחדתי לעשות
16 שם את הניתוח... אני מכירה 3 אנשים ממקורביי שנכנסו לניתוח קל בבית חולים ציבורי ולא
17 יצאו בחיים" (עמ' 14, שורות 24-29).

18 לדעתי, ניתן להקיש למקרה זה, מההלכה הנוהגת לעניין חיוב נפגע לעבור ניתוח, שיש בו כדי
19 להקטין את נכותו ולהפחית מנזקיו. נקבע, כי כאשר נפגע מסרב לעבור ניתוח, יש לבחון אם
20 בכך הוא מפר את חובתו להקטין את הנזק, תוך התייחסות לאלה: הסיכון שבניתוח, הכאב
21 והסבל הכרוך בניתוח וסיכויי הצלחתו.

22 בע"א 544/10, פלונית נ' עיריית כפר קאסם [12.03.2013], נקבע כי "הפעולות בהן על הניזוק
23 לנקוט לשם הקטנת נזקיו נבחנות באמות מידה ליברליות 'משום היות המזיק האחראי
24 לסיטואציה שאליה נקלע הנפגע בעטייה של עוולתו'..."

25 עוד נקבע שם, כי הנטל להוכיח את הפרתה של חובת הקטנת הנזק מוטל על המזיק, ובין היתר,
26 עליו לשכנע את בית המשפט כי "לאחר שיקול כלל נסיבות המקרה הרלבנטיות יימצא שהניזוק
27 התנהג התנהגות בלתי סבירה כשנמנע מקבלת הטיפול...". זאת, שכן מצופה מ"אדם מן

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

1 היישוב שלא לנצל את הנסיבות שאליהן נקלע להעצמת הנזק כדי להגדיל פיצוי, אלא חובתו
2 לפעול להקטנת הנזק, ועל בתי המשפט לתת לחובה זו ביטוי...".

3 8. במקרה דנן, שוכנעתי כי בחירתה של התובעת לבצע את הניתוח במסגרת פרטית לא
4 באה במטרה להגדיל את הפיצוי, אלא מתוך אמונה כי הדבר יגדיל את סיכויי ההחלמה שלה
5 ואת הצלחת הניתוח, ו"גם היום שאצטרך לעשות משהו אני אלך לאסותא" (עמ' 14, שורה 26).

6 התרשמתי מכנותה של התובעת, ומאמונתה כי בחירתה היתה בחירה לגיטימית ומוצדקת
7 בנסיבות העניין. מנגד, התובעת לא הוכיחה כי מעבר לאמונתה הסובייקטיבית, אכן היה סיכון
8 מוגבר בביצוע הניתוח בבית חולים ציבורי, מאחר שהאפשרות שתפגע מזיהום במקרה כזה,
9 גבוה מהסיכון הקיים בהידבקות מזיהום בעת ביצוע ניתוח במוסד רפואי פרטי.

10 בנסיבות אלו, מצאתי לחלק את העלות של הטיפול הפרטי בין הצדדים, כך שהתובעת זכאית
11 להחזר בסכום של מחצית הוצאותיה בלבד, קרי, 6,747 ₪. סכום זה, בשיערוך להיום (הניתוח
12 בוצע ביום 05.11.14), עומד על כ- 7,000 ₪ (במעוגל).

13 9. התובעת טענה בתצהירה, כי בשל נכותה היא נדרשת להוצאות בשל נעליים ומדרסים
14 מיוחדות, בדיקות והתייעצויות רפואיות, ונסיעות מיוחדות – בעיקר בתקופה שלאחר התאונה.
15 לא הוגשו קבלות על ההוצאות שהוצאו בפועל וכידוע, מדובר בנזק מיוחד שנדרש להוכיחו.
16 מעבר לכך, המומחה לא נשאל ע"י ב"כ התובעת ולא אישר את טענתה כי היא נדרשת לנעליים
17 אורתופדיות ומדרסים בשל נכותה, להבדיל ממצבה הרפואי הכללי וגילה המתקדם, כמו גם
18 מחלת האוסטאופורוזיס ממנה היא סובלת.

19 עם זאת, שוכנעתי כי היו ויהיו לתובעת הוצאות מוגברות, בשל הנכות ממנה היא סובלת
20 כתוצאה מהתאונה. מדובר בהוצאות מוגברות כהערכה מינימלית, אני קובעת כי התובעת
21 זכאית לפיצוי בגין הוצאות אלה, בעבר ולעתיד, בסכום כולל של 8,000 ₪.

22 10. סך הפיצוי לתובעת בגין הוצאות, נקבע בסכום של 15,000 ₪.

עזרת הזולת

23 11. בשים לב למצבה הרפואי של התובעת בתקופה שלפני ובסמוך אחרי הניתוח, אני
24 מקבלת את עדות התובעת ובתה, לפיהן נדרשה לסיוע ממשי בהיקף משמעותי בתקופה הסמוכה
25 לאחר הניתוח, שניתן לה על ידי בנותיה. ברי כי התובעת נזקקה בהמשך לעזרה, אם כי בהיקף
26 מופחת.
27

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

1 התובעת העידה (סעיף 10 לתצהיר) כי בנותיה לא יכלו לעמוד בנטל לסייע לה באופן רצוף לאורך
2 זמן, ולכן מאז 12/17 היא שילמה עבור עזרה (מעבר לעזרה שבנותיה המשיכו לתת לה), בהיקף
3 שבין שעה לשלוש שעות שבועיות, בתעריף של 60 ₪ לשעה.

4 התובעת צירפה לתצהירה (נספח 6) שתי קבלות עבור תשלום לחברה לשירותי ניקיון, אשר
5 לטענתה נשכרה לביצוע עבודות הבית: האחת, מיום 31.12.17 בסך של 960 ₪, והשנייה מיום
6 08.06.18 בסך של 1,680 ₪. אין כל הסבר מדוע – אם אכן מדובר בהוצאה חודשית אף אם
7 סכומה משתנה – לא צירפה התובעת אסמכתאות להוצאותיה מידי חודש, במהלך כל התקופה.

8 12. בע"א 2320/09, פלוני נ' פלוני [14.04.2011], נקבע כי: "העובדה שהטיפול ניתן (למשך
9 תקופה מוגבלת ועד להכרעה במשפט) ללא תמורה על ידי בן משפחה אינה שוללת כשלעצמה
10 את הזכאות בפיצוי... במקום אחר נזדמן לי לומר: "אם זוהי אכן עלות הטיפול לו זכאית
11 המערער, אין בעובדה שעד למועד מסוים הוא ניתן לה על ידי בני משפחה, כשלעצמה, כדי
12 לשלול את הזכאות" (ע"א 9499/07 פלאס נ' כלל חברה לביטוח בע"מ פסקה י"א). אין להלום
13 את טענת המערערים, אשר נטענה ללא התייחסות לפרטי המקרה הקונקרטי, כי הסיוע שניתן
14 למערער בא בגדרי הסיוע הרגיל שניתן בין בני זוג."

15 נפסק כי "... אין המזיק זכאי בדרך כלל לפטור עצמו מפיצויי בעבור נזק שגרם בטענה שהניזוק
16 יכול להיעזר בהתנדבותם של מקורביו מבלי שיאלץ לשלם בעד עבודתם" (ע"א 830/76 סעדה
17 נגד תמדי [1979]; ובדומה, גם ע"א 3590/08 המאגר הישראלי נ' פת [2010]).

18 אופי הפגיעות והכאב ממנו סובלת התובעת בשל נכותה, תומך בעדויות שהובאו, לפיהן התובעת
19 מתקשה לבצע את עבודות משק הבית הכוללות, ברמה היומיומית. שוכנעתי כי בשים לב למצבה
20 ולגילה, זקוקה התובעת לסיוע ולעזרה מעבר לעזרה מקובלת בין בני משפחה, שניתן לה על ידי
21 בנותיה, וכן, למצער מפעם לפעם, מחברת ניקיון (תמורת תשלום).

22 לקחתי בחשבון את אופי הנכות, את הסיוע שנדרש לתובעת מעצם הפגיעה והנכות והיקפו, את
23 השכר לשעה שהיא שילמה לחברת ניקיון (סכום שלא נסתר), את גילה ואת האפשרות שהיתה
24 ממילא נזקקת לעזרה במהלך השנים. התובעת עתרה בסיכומיה לחישוב לפי 70 ₪ לשעה, אולם
25 העידה כי שילמה 60 ₪ לשעה, ואין בסיס לעריכת החישוב על נתון שונה מכך.

26 אמנם, המומחה לא קבע נכות זמנית לתובעת. עם זאת, גם הנתבעת בסיכומיה מצאה לאבחן
27 בין החודש הראשון לאחר התאונה, עבורה הציעה פיצוי בסך 3,000 ₪. עבור החודש הראשון,
28 יפסק לתובעת הסכום שהוצע ע"י הנתבעת, קרי, 3,000 ₪.

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

1 מאז ועד היום, אני מעריכה את הסיוע שנדרש לתובעת (באופן כולל מכל גורם שהוא, ורק בגין
2 הנכות הנובעת מהתאונה), באופן ממוצע, לפי של 4 שעות שבועיות, ובחישוב לפי 60 ₪ לשעה,
3 הוצאה חודשית של 1,000 ₪ (בקירוב). לפיכך, בגין 68 החודשים הנותרים מאז התאונה ועד
4 היום, אני מעמידה את הפיצוי בסכום של 68,000 ₪ (במעוגל).

5 13. באשר לעתיד: עבור יתרת תוחלת חייה של התובעת, ועם התקדמות גילה, מקובלת על
6 הטענה כי הצורך בעזרה היה גובר גם אלמלא התאונה. לפיכך, נעשה החישוב על בסיס עזרה
7 בהיקף של 3 שעות שבועיות, קרי, בסך 780 ₪ לחודש.

8 חישוב תוחלת חיים נעשה על פי לוחות התמותה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לפי טבלת
9 תוחלת חיים עומדת תוחלת החיים הצפויה לאשה יהודיה בת 80, על 9.9 שנים נוספות. על כן,
10 לתובעת בענייננו תוחלת חיים של 8 עד 9 שנים.

11 https://www.cbs.gov.il/he/publications/doclib/2018/3.../st03_25x.xls

12 בהתאם, עד לתום תוחלת חייה כאמור לעיל (8.5 שנים, והיוון בשיעור 3%), הקבע הפיצוי בסכום
13 של 68,000 ₪ (במעוגל).

14 14. סך הפיצוי לתובעת בגין עזרת צד ג', נקבע בסכום של 139,000 ₪.

15 נזק בלתי ממוני

16 15. הפיצוי המגיע לתובע בהתאם לנוסחת החישוב הקבועה בדין, לאחר הפחתה בגין גיל
17 וצירוף ריבית, הוא בסכום של 20,500 ₪.

18 16. ריכוז סכומי הפיצויים

הוצאות	15,000 ₪
עזרת הזולת	139,000 ₪
כאב וסבל	20,500 ₪
סה"כ	174,500 ₪

19 סוף דבר

20 17. אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת פיצוי בסך כולל של 174,500 ₪, בתוספת
21 שכ"ט עו"ד בסך 26,541 ₪ ואגרת בית משפט ששולמה.

בית משפט השלום ברחובות

16 יוני, 2019

ת"א 37530-07-16

18. הסכומים ישולמו בתוך 30 ימים, ולאחר מועד זה יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין, מהיום ועד התשלום בפועל.

3 זכות ערעור כחוק.

4
5
6 ניתן היום, י"ג סיוון תשע"ט, 16 יוני 2019, בהעדר הצדדים.

7

רנה הירש, שופטת

8

9

10

11

